
Les relacions de Barcelona amb Ferran d'Antequera: la coronació de Saragossa del 1414

Laura Miquel Milian, Universitat de Barcelona

La coronació de Ferran I i de la seva esposa Elionor d'Albuquerque a Saragossa el febrer del 1414 va repercutir inevitablement en tots els territoris que controlava aquest governant provinent d'una nova i controvertida dinastia. Des dels temps dels seus antecessors, la coronació d'un monarca era un acte profundament simbòlic, però, a més, en el cas de Ferran d'Antequera posava punt final al problema successori provocat per la mort de Martí l'Humà. La importància de l'esdeveniment era, doncs, indiscutible.

Com és sabut, les ciutats es veien obligades a contribuir a aquestes celebracions, i no només amb recursos econòmics, sinó també humans. L'objectiu d'aquesta comunicació és, precisament, mostrar l'efecte que va tenir la coronació de Ferran I en la hisenda municipal de Barcelona. Així, doncs, a través de l'anàlisi de les dades que proporciona el llibre de Clavaria d'aquell any, que comprèn els mesos de febrer a juliol, podem conèixer quins personatges van ser escollits per ser enviats com a representants barcelonins a l'acte solemne, i també quines van ser les despeses derivades de llur viatge, que incloïen la manutenció dels missatgers, la confecció de vestits adients o el pagament d'indemnitzacions per accidents o pèrdues ocorregudes durant el trajecte.

A més, gràcies a la informació aportada per aquesta font, mirarem d'enriquir el relat històric que fins a dia d'avui s'ha elaborat sobre aquest fet tan transcendental que encetava el regnat del primer monarca Trastàmara. En aquest sentit, serà interessant comprovar quines dades pot aportar la documentació municipal al coneixement de l'episodi, estudiat sobretot per Roser Salicrú a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, i contrastar-les amb les que ens proporcionen de forma coetània altres ciutats catalanes.

En aquesta comunicació, doncs, es revisa la coronació de Ferran d'Antequera a través d'una nova òptica, la de la vinculació d'aquest rei amb Barcelona, fent confluïr la història de la hisenda barcelonina amb un dels fets polítics més importants del darrer segle de l'Edat Mitjana.